

Samenvatting begroting 2024 en meerjarenraming 2025 – 2028

De begroting 2024 laat een verheugend beeld zien. De integratie in één Protestantse Gemeente Ede per 1 september 2023 leidt tot een sluitende meerjarenraming tot en met 2028. Voor de langere termijn moeten we rekening houden met nieuwe exploitatietekorten oplopend tot € 120.000,- in 2034.

Dit positieve perspectief geeft voor dit moment de ruimte om verder te werken aan het opbouwen van de gemeente.

Het begrotingsbeeld is als volgt:

Samenvatting	Meerjarenraming						
	Begroting 2024	Begroting 2023	Rekening 2022	2025	2026	2027	2028
Baten	806.700	791.800	855.652	803.000	799.500	796.500	793.800
Lasten	769.200	900.100	964.642	765.500	764.400	780.800	797.600
Operationeel resultaat	37.500	-108.300	-108.990	37.500	35.100	15.700	-3.800
Incidenteel	19.700	-100.400	132.706	-	-	-	-
Mutatie reserves	25.000	91.200	-40.817	5.700	6.000	6.400	6.700
Resultaat	42.800	-117.500	-17.101	43.200	41.100	22.100	2.900

Voor het begrotingsjaar 2024 zijn we uitgegaan van de volgende punten:

1. Voor een stabiele financiële positie van de PGE betekent dit dat minimaal € 480,- per jaar per geveer nodig is voor een sluitende exploitatie in meerjarenperspectief. Voor 2024 zijn de opbrengsten uit de actie kerkbalans wederom cruciaal. Inmiddels is een werkgroep met de uitwerking hiervan begonnen.
2. Voor het pastoraat gaan we uit van 2 fte aan predikantsplaatsen; voor de openstaande vacature dient nog een solvabiliteitsverklaring van het CCBB te worden verkregen.
3. Om aan de eisen van het CCBB te kunnen voldoen wordt voorgesteld een bestemmingsreserve pastoraat in te stellen ad € 420.000,-
4. De komende jaren beschikt de PGE over twee vierplekken (Zuid en Noord), waarbij we over de huisvesting op de lange termijn nog moeten besluiten. In die besluitvorming houden we ook rekening met mogelijkheden om onze kerkelijke centra te verduurzamen.
5. De activiteiten worden uitgevoerd onder regie van de raden. In de begroting zijn we uitgegaan van een budget per raad. Over de concrete invulling daarvan treden we nog in overleg.

In de toekomst blijft een sluitende exploitatie mogelijk als de actie Kerkbalans positief verloopt. Om dit te realiseren is voor 2024 een bijdrage per geveer nodig van minimaal € 480,- op jaarbasis. Dit bedrag zullen we jaarlijks opnieuw bepalen.

Het voorgenomen besluit uit 2022 ging uit van het instellen van een werkgroep huisvesting door de Kerkenraad. Deze werkgroep zou als opdracht hebben om te adviseren over de toekomstige huisvesting van de PGE. Gestreefd wordt naar huisvesting die inhoudelijk past binnen de gemeente die we willen zijn. Daarin moet ook ruimte zijn voor het nemen van energiebesparende maatregelen.

Inmiddels is dit besluit in een ander perspectief komen te staan en is het CvK gevraagd met een aanvullend voorstel te komen, met name van uit het perspectief verduurzaming. Dit krijgt zijn beslag in 2024. Waarna de kerkenraad kan besluiten.

Het kasstroomoverzicht is onderdeel van de begroting en dient om in beeld te hebben wat de verwachte liquiditeitspositie van de PGE is in 2028. Het geeft antwoord op de vraag of er überhaupt geld is wat gebruikt kan worden als investeringsruimte.

Actiepunten CvK voor 2024 – 2025

De uitvoering van deze begroting leidt tot de volgende werkagenda voor het CvK:

Beleidsmatig

1. Keuze maken ten aanzien van het beleid wat betreft de toekomst van onze kerkelijke centra (programma van eisen) voorbereiden.
2. Besluitvorming voorbereiden over de aanpak verduurzaming vierplek zuid op basis van een nieuw opgesteld onderhoudsplan.
3. Financieel beleid (reserves en voorzieningen, beleggingen, banken) herijken om te blijven voldoen aan de PKN-vereisten.
4. Een andere aanpak van inkomstenverwerving uitwerken om naast de vrijwillige bijdragen ook op externe middelen een beroep te kunnen doen via fondsverwerving.

Operationeel

5. Solvabiliteitsverklaring voor een nieuwe predikant aanvragen en afstemmen.
6. Budgetafspraken met de raden/werkgroepen maken.
7. Aanpassing Administratieve Organisatie PGE aan de nieuwe structuur.
8. Herijking van de functie van het kerkelijk bureau door taken op te splitsen en waar mogelijk te werken met vrijwilligers.
9. Rol en Taak CvK binnen PGE opnieuw beschrijven nu we één gemeente zijn.

Besluitvorming

Na de voorlopige vaststelling door de CvK is de begroting gepubliceerd op de website en toegezonden aan de kerkenraad. Op 6 december besluit de kerkenraad over de begroting 2024. Gemeenteleden zijn tot 2 december in de gelegenheid gesteld hun mening over de begroting kenbaar te maken.

Besluit Kerkenraad

Het CvK is voornemens om de kerkenraad voor te stellen de begroting vast te stellen door te besluiten conform de volgende beslispunten:

1. De begroting 2024 vast te stellen en kennis te nemen van de meerjarenraming 2025 – 2028.
2. De PGE leden te vragen om -indien financieel haalbaar- als VVB minimaal € 40,- per maand (€ 480,- per jaar) per gever/pastorale eenheid bij te dragen en hierover via de werkgroep AKB de gemeenteleden te informeren.
3. Voor het beroepen van een nieuwe predikant in 2023 een solvabiliteitsverklaring aan te vragen bij het CCBB en hiervoor een bestemmingsreserve pastoraat in te stellen van € 420.000,-.
4. In afwachting van de besluitvorming over de huisvesting het te verrichten onderhoud aan de kerkelijke centra zoveel mogelijk op te schorten.

Begroting 2024 en meerjarenraming 2024 - 2027

Omschrijving	Begroting 2024	Begroting 2023	Rekening 2022	Meerjarenraming			
				2025	2026	2027	2028
Opbrengsten en Baten							
Opbrengsten onroerende zaken	270.100	238.500	235.978	276.900	283.800	290.900	298.100
Opbrengsten uit rente en beleggingen	7.500	7.500	131	7.500	7.500	7.500	7.500
Opbrengsten levend geld	526.600	544.700	604.401	516.100	505.700	495.600	485.700
Opbrengsten uit subsidies en bijdragen	2.500	1.100	15.142	2.500	2.500	2.500	2.500
Totaal Opbrengsten en Baten	806.700	791.800	855.652	803.000	799.500	796.500	793.800
Uitgaven en kosten							
Kerkelijke gebouwen	116.300	220.100	73.744	117.500	118.600	119.800	121.000
Overige eigendommen en inventarissen	111.000	50.200	63.321	113.800	99.200	101.700	104.200
Pastoraat	219.300	282.100	430.257	224.800	230.400	236.200	242.100
Kerkdiensten en kerkelijke activiteiten	47.300	62.300	52.161	48.500	49.700	50.900	52.200
Verplichtingen/bijdragen	37.500	39.600	39.419	37.500	37.500	37.500	37.500
Salarissen en vergoedingen	156.600	174.900	207.517	160.500	164.500	168.600	172.900
Beheer administratie en archief	74.200	66.200	89.674	55.700	57.100	58.600	60.000
Rentelasten/bankkosten	7.000	4.700	8.549	7.200	7.400	7.500	7.700
Totale Uitgaven en Kosten	769.200	900.100	964.642	765.500	764.400	780.800	797.600
Operationeel resultaat	37.500	-108.300	-108.990	37.500	35.100	15.700	-3.800
Incidentele baten en lasten							
Incidentele baten	-	2.000	136.082	-	-	-	-
Incidentele lasten	19.700	-102.400	-3.371	-	-	-	-
Totaal Incidentele baten en lasten	19.700	-100.400	132.711	-	-	-	-
Resultaat begrotingsjaar	17.800	-208.700	23.721	37.500	35.100	15.700	-3.800
Mutaties Bestemmingsreserves/-fondsen							
Onttrekkingen	33.000	96.500	94.806	13.700	14.000	14.400	14.700
Toevoegingen	-8.000	-5.300	-135.623	-8.000	-8.000	-8.000	-8.000
Totaal Mutaties Reserves	25.000	91.200	-40.817	5.700	6.000	6.400	6.700
Resultaat	42.800	-117.500	-17.096	43.200	41.100	22.100	2.900

Toelichting op de ramingen

Algemeen beeld

De begroting 2024 laat een verheugend beeld zien. De besluitvorming van de afgelopen jaren leidt tot een sluitende meerjarenraming. Dit geeft voor dit moment de ruimte om verder te werken aan het opbouwen van de gemeente. Voor de langere termijn moeten we rekening houden met nieuwe exploitatietekorten oplopend tot € 120.000,- in 2034.

Voor het begrotingsjaar 2024 zijn we uitgegaan van de volgende punten:

- Voor een stabiele financiële positie van de PGE betekent dit dat minimaal € 480,- per jaar per geveer nodig is voor een sluitende exploitatie in meerjarenperspectief. Voor 2024 zijn de opbrengsten uit de actie kerkbalans wederom cruciaal. Inmiddels is een werkgroep met de uitwerking hiervan begonnen.
- Voor het pastoraat gaan we uit van 2 fte aan predikantsplaatsen; voor de openstaande vacature dient nog een solvabiliteitsverklaring van het CCBB te worden verkregen.
- Om aan de eisen van het CCBB te kunnen voldoen wordt voorgesteld een bestemmingsreserve pastoraat in te stellen ad € 420.000,-
- De komende jaren beschikt de PGE over twee vierplekken (Zuid en Noord), waarbij we over de huisvesting op de lange termijn nog moeten besluiten. In die besluitvorming houden we ook rekening met mogelijkheden om onze kerkelijke centra te verduurzamen.
- De activiteiten worden uitgevoerd onder regie van de raden. In de begroting zijn we uitgegaan van een budget per raad. Over de concrete invulling daarvan treden we nog in overleg.

Opbrengsten levend geld (Actie Kerkbalans)

Voor het voortbestaan van de PGE is dit een cruciaal punt. Alhoewel de opbrengsten van de actie kerkbalans de laatste jaren stabiel is, blijft het CvK zich zorgen maken voor de toekomstige opbrengsten. De geraamde opbrengsten 2024 bedraagt in totaal € 480.000,-.

Ontwikkeling VVB

Voor het meerjarenperspectief houden we rekening met jaarlijks dalende opbrengsten. De uitvoering van de actie Kerkbalans in 2023 heeft ertoe geleid dat (veel) meer leden een bijdrage hebben gegeven dan in de jaren daarvoor. Dit heeft te maken met de gewijzigde aanpak en actualisering van het mailadressenbestand. Hiermee is uiteindelijke opbrengst 2023 uitgekomen op ca € 450.000,-. Met deze opbrengst zijn we zeker blij. In 2023 hebben we geleerd dat goede en heldere communicatie en voorlichting essentieel is. Hiervoor lopen de voorbereidingen nu via een werkgroep AKB, die de actie kerkbalans 2024 voorbereid.

Voor de toekomst is in 2023 ook duidelijk geworden dat het van belang te kiezen voor een andere aanpak van inkomstenverwerving en meer tijd te stoppen in fondsverwerving.

Gebruik kerkelijke centra

Vanaf 1 september 2023 worden nog twee kerkelijke centra geëxploiteerd (Beatrix en Open Hof). Rekening houden met de inkomsten uit verhuur kosten de exploitatie van deze centra ons per saldo ca € 108.000,- in 2024. Het tekort op de Beatrixkerk bedraagt € 63.000,- en het tekort op de Open Hof ca € 45.000,-

Gebruik leegstaande kerkelijke centra

Op dit moment hebben we de kerkelijke centra van Emmaüs voor in ieder geval 10 jaar verhuurd aan de verzelfstandigde gemeente. Voor Tabor en Ons Huis zijn wij voornemens deze te verhuren voor een periode van 5 jaar aan het Maanderzand. In de begroting 2024 en de meerjarenraming is uitgegaan van minimaal kostendekkende verhuur.

Voor het Kerkgebouw in Harskamp zoeken we nog een bestemming, in financiële zin zijn we er van uit gegaan dat dit uiterlijk in 2026 gerealiseerd is, leidend tot lagere kosten voor de PGE.

Toekomst

Het voorgenomen besluit uit 2022 ging uit van het instellen van een werkgroep huisvesting door de Kerkenraad. Deze werkgroep zou als opdracht hebben om te adviseren over de toekomstige huisvesting van de PGE. Gestreefd wordt naar huisvesting die inhoudelijk past binnen de gemeente die we willen zijn. Daarin moet ook ruimte zijn voor het nemen van energiebesparende maatregelen.

Inmiddels is dit besluit in een ander perspectief komen te staan en is het CvK gevraagd met een aanvullend voorstel te komen, met name van uit het perspectief verduurzaming. Dit krijgt zijn beslag in 2024. Waarna de kerkenraad kan besluiten.

Tot die tijd wordt het onderhoud aan de kerkgebouwen zoveel mogelijk opgeschort. In 2024 zullen we nieuwe onderhoudsplannen maken voor de kerkelijke centra.

Ontwikkeling Energiekosten

Het CvK heeft vanaf 2024 een nieuw driejarig energiecontract afgesloten tegen relatief gunstiger tarieven. Dit leidt tot een kostenverlaging in vergelijking tot de kosten in 2023. Vanaf 2024 gaan we uit van € 55.600,- aan energiekosten voor beide vierplekken. In de begroting 2023 was dit nog € 73.000,-.

Pastorieën en woningen

De PGE beschikt over een drietal woningen die allen verhuurd zijn tegen marktconforme prijzen. We zijn van plan om tenminste een woning beschikbaar te houden als mogelijk toekomstige pastorie. Voor beide andere woningen zullen we de mogelijkheden voor verkoop onderzoeken als de huur wordt opgezegd. De verhuur van de woningen levert ons, na aftrek van de kosten, ca € 32.000,- op.

Beheer van de kerkelijke centra

De begroting gaat er nu van uit dat in het beheer een omslag wordt gemaakt van professionele inzet van kosters naar vrijwilligers. Dat betreft vooral de begeleiding van kerkdiensten en kerkelijke activiteiten. Tegelijkertijd blijft voor het professioneel beheer voor overige activiteiten ca 2 fte voor beide vierplekken. In 2023 hebben we afscheid kunnen nemen van het merendeel van de overige kosters en beheerders voor Tabor, Harskamp en Emmaüs.

De kosten voor 2024 bedragen ca € 157.000,-

Invulling pastoraat

Voor de invulling van het pastoraat is uitgegaan van de vastgestelde invulling van het pastoraat PGE. Deze gaat uit van 2 fte, in plaats van 2,3 fte in de begroting 2023.

Dit betekent dat er nu 1 fte vacant is. Hierin wordt nu voorzien door gebruik te maken van hulpkrachten. In totaal bedragen de kosten van het pastoraat ca € 219.000,-

Zoals is aangegeven is het beroepen van een nieuwe predikant het belangrijkste actiepoint voor 2024. De huidige begroting legt hiervoor een goede basis.

Omdat we na 2028 rekening moeten houden met oplopende tekorten is een aanvullende maatregel nodig. Om een solvabiliteitsverklaring te verkrijgen dient de PGE gedurende 11 jaar te kunnen

voldoen aan de verplichtingen voor de predikant. Dit betekent dat het CvK voorstelt vanaf 2024 een bestemmingsreserve pastoraat in te stellen om in de toekomst aan deze verplichting te kunnen voldoen. Op basis van de actuele meerjarenraming bedraagt de benodigde omvang van deze reserve € 420.000,-.

Kerkelijke activiteiten

In de begroting zijn we uitgegaan van opbrengsten én kosten voor onze kerkelijke activiteiten. Dat betreft:

- Inspiraad
- One-team (pastoraat)
- Eredienstraat Zuid
- Eredienstraat Noord
- Kerk en Samenleving
- Bespreek het Samen
- Werkgroep communicatie
- Kerkenraad
- College van Kerkrentmeesters

Hiervoor hebben we € 49.100,- als opbrengst geraamd en in totaal € 62.400,- aan kosten. Dit is vergelijkbaar met de begroting 2023. Over de exacte invulling zullen we nog in overleg treden. Tot dat daarover duidelijkheid ontstaat is het CvK gaat het CvK géén structurele verplichtingen aan. Het CvK streeft ernaar te gaan werken met budgetten en budgethouders per raad. Om dit goed in te regelen zullen we met de raden afspraken maken over:

1. De mogelijkheden om inkomsten te verwerven door de raden.
2. De bestemming van de collecte opbrengsten voor kerkelijke activiteiten (26 per jaar).
3. Het aanwijzen van budgethouders en de wijze van verantwoording.

Hierover worden ook afspraken gemaakt met Bespreek het Samen.

Overeenkomstig de werkafspraken die voorheen golden voor de wijkkassen zullen we het resultaat verrekenen met de bestemmingsreserves.

Transitiekosten

Voor de afronding van het proces tot eenwording van de PGE is in de begroting rekening gehouden met het voortzetten van de werkzaamheden van de interim predikant in het eerste half jaar van 2024 voor 1 dag per week. Hiervoor is ca € 20.000,- geraamd.

Beheer, administratie en archief

Voor de administratie en registratie is een goed functionerend administratieve organisatie essentieel. Voorheen werd dit gerealiseerd via het kerkelijk bureau met een deeltijd functionaris. Om de administratieve werkzaamheden op orde te krijgen is een inhaalslag én digitalisering noodzakelijk. De basis hiervoor is gelegd in het plan van aanpak kerkelijk bureau, zoals dat in 2022 is uitgekomen. Het doel is verlaging van de jaarlijkse kosten en een groter draagvlak binnen de gemeente voor de ondersteunende werkzaamheden plaatsvinden.

Dit proces willen we in 2024 afronden. Op dit moment werken we aan het uit elkaar trekken van het de rollen en functies van het kerkelijk bureau, waarbij de taken worden verdeeld in de volgende clusters/werkgroepen:

- Ledenadministratie en kerkbalans
- Bereikbaarheid (telefoon, post en mailverkeer)
- Ontvangen declaraties en facturen (via mailadres crediteuren@pgede.nl)
- Verzenden van verkoop- en verhuurfacturen

- Dataveiligheid en bescherming persoonsgegevens
- Beheer Bankrekeningen

Dit betekent ook dat professionele ondersteuning alleen nog voor de financiële en personeelsadministratie nodig is. Hiervoor willen we afspraken maken met een externe partij.

De totale geraamde kosten voor dit onderdeel bedragen € 74.200,- in 2024, vanaf 2025 willen we hierop ca € 19.000,- besparen. Daarnaast ramen we nog hoge bankkosten ad € 7.000,- ; in 2024 willen we hierop besparen door het verminderen van het aantal bankrekeningen.

Inflatie

Voor de begroting geldt dat we nog steeds te maken hebben met onzekere economische tijden, dat maakt het inschatten van inflatie moeilijk. Bij de opstelling van de begroting zijn we uitgegaan van een prijsstijging van 5% voor 2024. Daarna zijn we uitgegaan van een jaarlijkse prijsontwikkeling van 2,5%.

Kasstroomoverzicht tot en met 2028

Prognose Kasstroomoverzicht t/m 2028			
Balans 31-12-2022			1.202.325
Resultaat			
	2023		-108.300
	2024		42.800
Correcties			
	voorzieningen		-335.100
	werkkapitaal		-20.000
Kasstroom primaire activiteiten			-420.600
Aanwendbaar Saldo ultimo 2024			781.725
Bestemmingen			
Toezegging Emmaüs - HGE			-50.000
Verzelfstandiging Emmaüs			-72.000
Transitiekosten 2023-2024			-100.400
Exploitatieresultaat 2025 - 2028			109.300
Bestemmingsreserve pastoraat			-420.000
			-533.100
Opbrengsten			
Verkoop onroerend goed			
	Kerkgebouw Harskamp	pm	
	Beatrixlaan	pm	
	Cloeckendaal	pm	
			-
Saldo aanwendbare liquiditeiten			248.625

Het kasstroomoverzicht dient om in beeld te hebben wat de verwachte liquiditeitspositie van de PGE voor de periode van de meerjarenraming. Het geeft inzicht in de mogelijkheden om de investeringen in het toekomstig kerkelijk centrum te kunnen financieren uit eigen middelen.

Toekomstige investeringen vragen om een behoorlijke investeringsruimte (en bijbehorende liquiditeiten).

Kerkordelijk moeten investeringen in kerkelijke centra uit eigen middelen betaald worden. Het kasstroomoverzicht laat zien dat de PGE nu beschikt over een investeringsruimte van ca € 249.000,-. Hierin is verwerkt het voorstel tot instelling van de bestemmingsreserve pastoraat; noodzakelijk voor het verkrijgen van een solvabiliteitsverklaring.